

Financiële gevolgen Gemeentefonds nav startnota

VNG bestuur, 27 januari 2022

The GOOD The BAD The UGLY

Kleine SWOT analyse van de
startnota voor gemeenten
>> Eerst de koude cijfers

1. Accres ontwikkeling

Cumulatief

	2022	2023	2024	2025	2026
Stand accres meicirculaire	910	1.584	2.279	3.199	4.123
Stand accres MN2022 + mutatie t.o.v. meicirculaire	1.493 +583	2.234 +650	2.945 +666	3.956 +757	4.982 +859
Stand accres startnota/coalitieakkoord + mutatie t.o.v. MN2022	2.091 +598	3.322 +1.088	4.746 +1.801	5.975 +2.019	5.822 +840

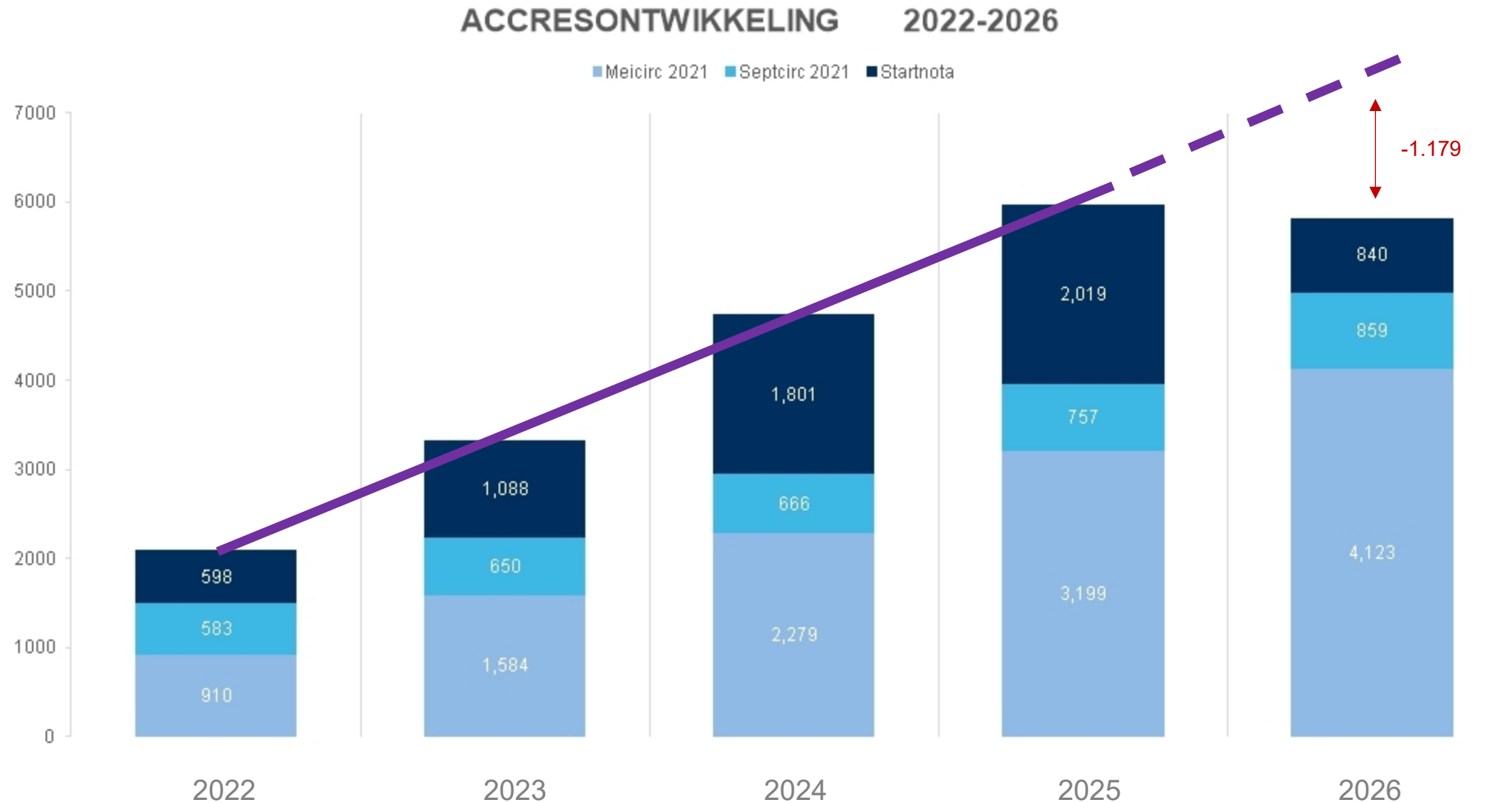
Per jaar

	2022	2023	2024	2025	2026
Stand accres meicirculaire	910	674	695	918	924
Stand accres MN2022 + mutatie t.o.v. meicirculaire	1.493 +583	741 +67	711 +16	1.010 +91	1.027 +103
Accres per jaar + mutatie per jaar t.o.v. MN2022	2.091 +598	1.231 +490	1.424 +713	1.228 +218	-152 -1.179

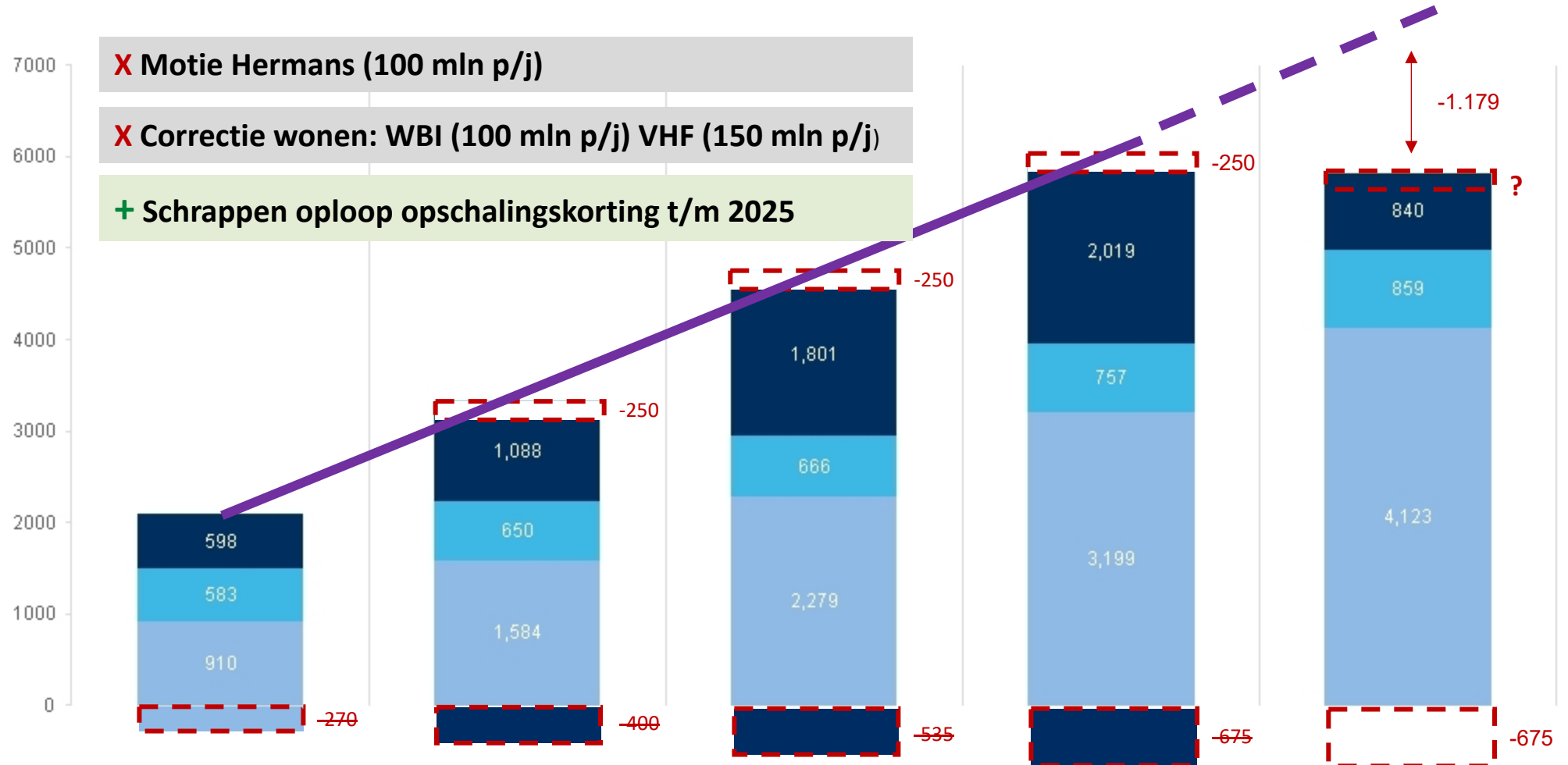
- Zelfde LPO als bij MN2022
- Beeld wijzigt na raming CPB van maart en definitief maken uitgavenplafonds in de definitieve Startnota (bijv. nieuwe LPO en nadere invulling aanv. posten)
- Geen aparte maartcirculaire, wel een informatiebrief aan gemeenten in maart tbv coalitievorming

1. Accres ontwikkeling (visueel)

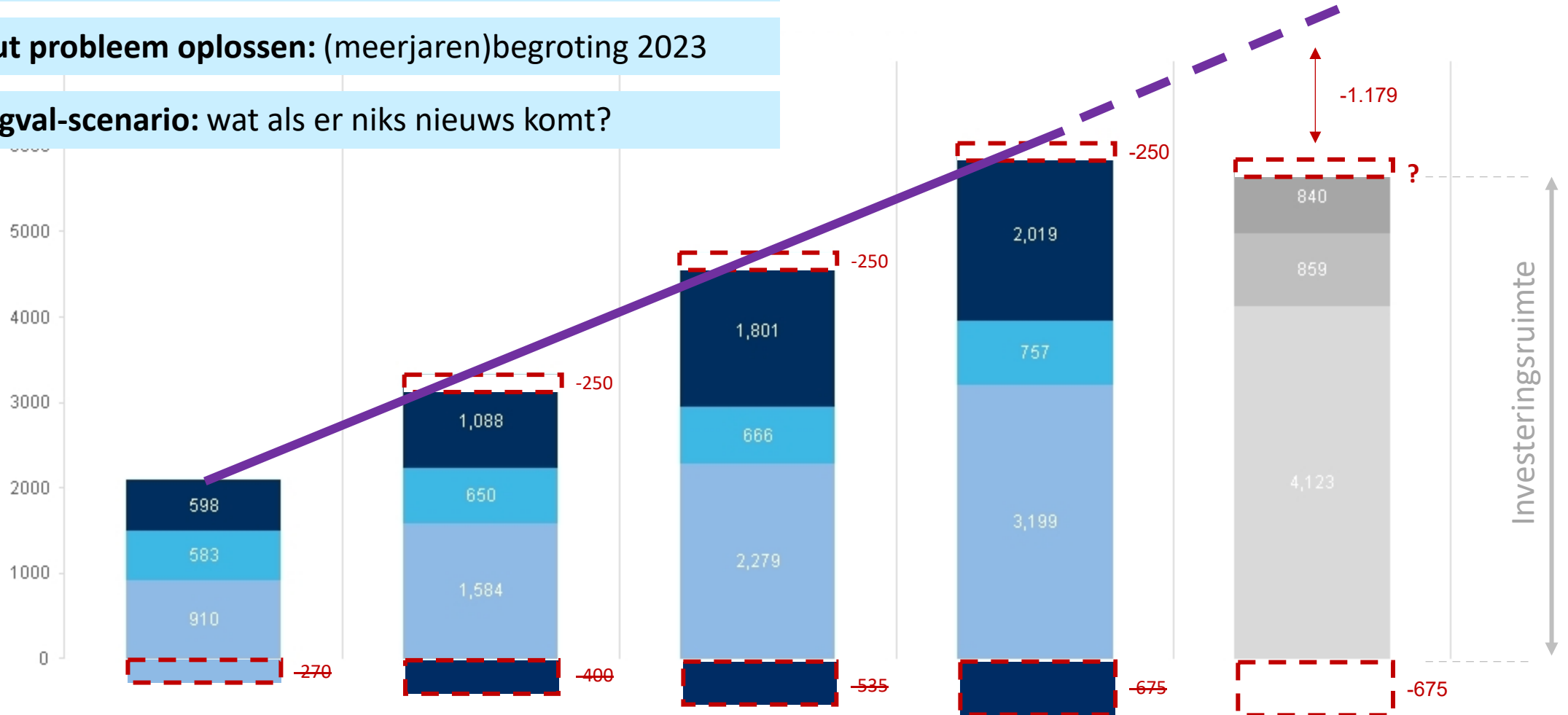

2. Geschaaf aan GF/accre: opschalingskorting

3. Structurele perspectief: cesuur na 2025

- ✔ **Kans:** nieuwe invulling met ruimer belastinggebied
- ✔ **Acuut probleem oplossen:** (meerjaren)begroting 2023
- ✔ **Terugval-scenario:** wat als er niks nieuws komt?

4. Bestaat de normeringssystematiek nog wel?

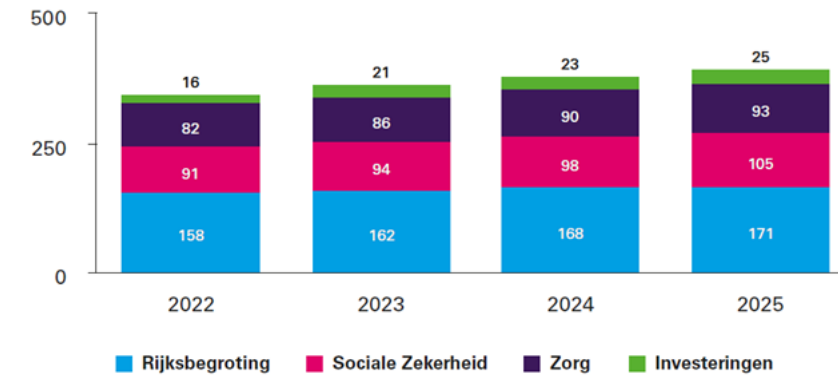
Brede koppeling wordt in aangepaste vorm voortgezet

- Huidige koppeling = totale rijksuitgaven excl. GF PF en SPUKs

Waar gaat het 'mis'?

- 3x inbreuk (motie Hermans, correctie wonen, handmatig bijgesteld 2026)
- Wijziging: 4 extra fondsen zijn uitgezonderd

Figuur 1.5.1 Uitgavenplafonds (miljarden euro)

RvS: meerjarig financieel kader (incl. investeringen)

	2022	2023	2024	2025	2026
Nationaal Groei Fonds	2.132	3.171	4.210	4.230	3.219
Klimaatfonds	0	800	1.980	3.310	5.782
Stikstoffonds	0	700	1.300	1.500	3.300
Ontsluiting nieuwe woningen MF	0	900	1.000	1.000	800
Totaal	2.132	4.671	7.490	9.040	12.301
Lager accres afwijking brede koppeling (over de duim)	210	470	740	900	1.230

The GOOD

- Extra middelen voor Jeugd cf. CvW
- Extra middelen door schrappen opschalingskorting tm 2025
- Uitvoeringskosten Klimaat
- Koppeling aan totale rijksuitgaven blijft redelijk intact t/m 2025
- Diverse budgetten voor beleidsdossiers/opgaves

The BAD

- Nieuwe korting op Jeugdhulp boven reeks CvW (-500 mln struc)
- Geen compensatie abo-tarief, wel nieuwe korting op HH (-95 mln)
- Inbreuk op accres en gemeentefonds (uitname wonen, accres 2026, opschalingskorting terug in 2026)

The UGLY

- Geen structureel perspectief na 2025
- Nog veel onduidelijk in maart bij gemeenteraadsverkiezing
- CPB waarschuwt voor onderbesteding op rijksbegroting
- Uitname wonen i.c.m. co-financiering
- Komt die uitname wonen ook na 2025 uit accres (onhelder)
- Geen koppeling (omhoog) aan 4 fondsen, wel straks mee naar beneden?
- Extra middelen Jeugd en Opschalingskorting staan op aanvullende post
- Over toevoeging Jeugd aan GF moet nog accres worden uitgekeerd
- Veel geld zit in aparte enveloppen: inhoudelijke sturing en/of oormerking

The Opportunity

- Niet de hoeveelheid geld, maar respecteren van de principes/afspraken
- Korting Jeugd eraf?
- Uitname wonen anders afboeken (via mobiliteitsfonds ipv GF)?
- Uitwerken nieuwe financiering vanaf 2026 incl. terugvaloptie als het niet doorgaat
- Praktische oplossing vinden voor 'ravijn' in meerjarenbegroting ism Rijk en provinciaal toezichthouders
- Extra middelen voor gemeenten vanuit aanpalende budgetten
  - Denk aan: onderhoud infra, ontsluiting woningen, klimaat, ondermijning, ICT/WAU, regiodeals, onderwijs